

Joint EU/CoE Project
Strategic Development of Higher Education and Qualification Standards

3rd Workshop on Qualifications and Occupational Standards
15-16 May 2014, Konjic

Zadaća radnih grupa (*Working group task*)

U skladu s predviđenom ulogom, koristeći donju listu izaberite nužne komponente standarda zanimanja za ovaj projekt) (*In accordance with the envisaged role, using the list below, choose the necessary components for occupational standard for this project*)

- **Šifra zanimanja** (*Code of the occupation*)
- **Naziv zanimanja** (*Name of the occupation*)
 - Primjeri (Examples):
 - Učitelj biologije (Biology Teacher)
 - Komercijalist prodaje farmaceutskih proizvoda (Pharmaceutical Sales Representative)
 - Web-dizajner (Web designer)
- **Nazivi radnih mjesta** (*names of jobs*)
- **Veza na međunarodnu klasifikaciju** (*Link to the international classification*)
- **Nivo/razina potrebnih kvalifikacija** (*Level of necessary qualifications*)
- **Ključna uloga/svrha** (*Key role*)
 - Primjeri (Examples):
 - Web-dizajner: "Oblikovanje i proizvodnja web rješenja."
 - Agrotehničar: "Proizvodnja, dorada, prerada i ponuda poljoprivrednih proizvoda i proizvoda animalnog podrijetla."
- **Opis zanimanja** (*Description of the occupation*)
 - Primjeri (Examples):
 - Agrotehničar: "Organizira rad i radi na poljoprivrednim gospodarstvima (OPG, obrti, trgovačka društva, zadruge), u ustanovama (škole, institute, agencije) u području proizvodnje, dorade, prerade i tržišta proizvoda biljnog i animalnog podrijetla (stočarstvo, ribarstvo i pčelarstvo). Poslove može obavljati samostano ili kao zaposlenik. Radno vrijeme se prilagođava tehnološkim procesima i vremenskim uvjetima. U radu je obvezno korištenje zaštitne odjeće i obuće."
- **Naziv sektora kojem pripada** (*Name of the sector to which it belongs*)
 - Primjeri (Examples):
 - Ugostiteljstvo i turizam (Hospitality and tourism)
 - Umjetnost, zabava i rekreacija (Arts, entertainment and recreation)

- **Ključni/tipični poslovi i potrebne kompetencije** (*Key tasks and necessary knowledge, skills and competence*)

- Organizirano na jedan od sljedećih načina:

GRUPE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE (ZNAJANJE I VJEŠTINE)

ili

KLJUČNE FUNKCIJE	KLJUČNI POSLOVI	AKTIVNOSTI

ili

GLAVNE ZADATKE	RADNE AKTIVNOSTI	OPERATIVNI POSTUPCI	KOMPETENCIJE (ZNAJANJE I VJEŠTINE)

- **Uobičajeni/poželjni fizički atributi, stavovi i vrijednosti** (*Common/preferred physical attributes, attitudes and values*)

- Primjeri (Examples):

- **Web-dizajner:**

Za uspješno obavljanje poslova poželjna je:

- razvijena psihomotorika, dobar vid, raspoznavanje boja i njihovih nijansi, sposobnost brzog uočavanja, dobra misaona koncentracija, dobra spretnost prstiju
- prilagodljivost, tolerancija i fleksibilnost u radu
- sposobnost komunikacije s klijentima i suradnicima unutar dizajnersko-programerskog tima
- razvijena kultura koja podržava kreativnost i otvorenost prema novim idejama
- sposobnost poštivanja multikulturalnog okruženja na webu
- preciznost i dosljednost u realizaciji radnih zadataka
- sposobnost grafičkog oblikovanja prema estetskim zakonitostima
- spremnost i motiviranost za cjeloživotno učenje
- sposobnost usvajanja i razmjene novih znanja i vještina unutar svoje i komplementarnih struka
- odgovornost prema poslu, radnim zadacima, suradnicima i opremi
- profesionalna etičnost i moralnost.

- **Agrotehničar:**

Agrotehničar treba imati dobro razvijene psiho-motoričke sposobnosti; spretnost ruku, vid, opip, sluh i okus. Treba imati razvijene higijenske navike, ekološku osviještenost, osjećaj za estetiku, razvijene prezentacijske i komunikacijske vještine u prikazivanju proizvoda i usluga, inicijativnost i samostalnost u donošenju odluka, odgovornost pri organizaciji, sklonost timskom radu, pripremi i provođenju tehnoloških procesa/zadataka, poduzetničke vještine, cjeloživotno učenje, praćenje novih tehnologija.

- **Potrebne kompetencije, organizirane u grupe i podgrupe** (*Competences – knowledge, skills and competence – organised in groups and sub-groups*)

- Primjer: (prikladan način grupiranja kompetencija)

- Transverzalne/Ključne kompetencije za LLL:

- Jezici i komunikacije:
 - Engleski jezik; itd.

- Itd.

- Središnje stručne/sektorske kompetencije kvalifikacije:

- Matematika:
 - Matematička analiza
 - Linearna algebra
 - Vjerojatnost i statistika; itd.

Komponente za osiguravanje kvalitete izrade standarda zanimanja *(Components for QA of OS development)*

- **Opis opravdanosti uvođenja standarda zanimanja** *(Justification for the introduction of occupational standards)*
- **Predlagatelji standarda zanimanja i datum izrade** *(Developers and the date)*
- **Rok do kojeg se standard zanimanja koristi za razvoj kvalifikacija** *(Value of OS for qualifications standard development)*
- **Nadležna ustanova za odobravanje, te Link na odluku o upisu u Registar i stručno mišljenje sektorskog vijeća o upisu u Registar** *(Competent institution and link to the sectoral council expert opinion)*
- **Datum upisa u Registar** *(Date of entry in the Register)*

DODATNO *(Additional)*

- **Specifična zakonska regulative direktno vezana za zanimanje** *(Specific legal regulations directly related to the occupation)*
- **Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera** *(Perspective in occupation – further education, carrer)*
- **Zanimanja sa kojima se često i usko surađuje** *(Occupations with which often works closely)*
- **Zdravstveni rizici u zanimanju** *(Health risks in occupation)*
- **Tipično radno okruženje i uvjeti rada** *(The typical working environment and working conditions)*
- **Smjernice razvoja zanimanja** *(Development of the occupation)*

Koje bi dodatne komponente, po Vašem mišljenju, trebalo uključiti u standard zanimanja?

(Which additional components, in your opinion, should be included in the occupational standard ?)

- .
- .
- .
- .
- .

Primjer standarda zanimanja

1. Standard zanimanja: **TEHNIČAR/TEHNIČARKA ZAŠTITE ZEMLJIŠTA**

2. Nivo zahtjevnosti rada: **IV₁**

Stručne kompetencije:

- Planira, priprema i izvodi radove iz djelokruga svoga zanimanja
- Vršiti provjeru kvaliteta obavljenog posla
- Racionalno koristi energiju, materijal i vrijeme
- Posjeduje osnovnu informatičku pismenost
- Prati izvore zagađenja zemljišta
- Uzorkuje zemljište za laboratorijske analize sa mjesta izvora zagađenja
- Učestvuje u poslovima pripreme uzoraka zemljišta i rastvora za analizu
- Učestvuje u postupcima fizičkih, hemijskih i mikro-bioloških ispitivanja zemljišta
- Prati i sprovodi preventivne i zaštitne mjere za očuvanje životne sredine
- Prati i kontroliše emisiju štetnih materija u tehnološkim procesima
- Sprovodi i prati metode pravilnog odlaganja, skladištenja i reciklaže otpadnih materija
- Kontrolise primjenu pesticida i vještačkih đubriva
- Određuje plodnost zemljišta i sadržaj zagađujućih materija
- Primjenjuje standarde kvaliteta pri radu
- Vodi dokumentaciju o radu
- Poznaje jedan strani jezik
- Primjenjuje propise zaštite na radu i zaštite životne sredine

3. Tipični poslovi u okviru zanimanja

Grupa poslova	Ključni poslovi	Vještine i znanja
Analiza, planiranje i organizacija rada	Pregledanje radne dokumentacije, određivanje postupka rada	<ul style="list-style-type: none">- Analizira dnevne poslove i radne zadatke i priprema se za njihovu realizaciju- Preuzima radne naloge i na osnovu njih planira vrijeme potrebno za izvršenje radnih zadataka- Poznaje organizaciju radnog mjesta- Poznaje mjere zaštite životne sredine, zakonske propise i standarde iz konkretne oblasti za koju je zadužen
Priprema rada/radnog mjesta	Pripremanje radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none">-Zadužuje i priprema rastvore, reagense, pribor i uzorke na osnovu radnog naloga- Koristi stručnu literaturu i priručnike- Provjerava funkcionalnost opreme- Preduzima mjere sigurnosti u skladu sa propisima higijensko-tehničke zaštite- Priprema, čisti i održava laboratorijsko posudje, aparate, uređaje, pribor i radni prostor- Sastavlja aparature prema uputstvima- Poznaje svojstva hemikalija i reagenasa- Poznaje način rukovanja i održavanja laboratorijske opreme, aparata i uređaja- Zna opšta pravila ponašanja, mjere opreza i zaštite u hemijskoj laboratoriji
Operativni poslovi	Uzimanje uzoraka zemljišta za analizu	<ul style="list-style-type: none">- Uzima uzorke zemljišta za analizu u skladu sa važećim standardima- Vršiti transport uzoraka zemljišta do laboratorije- Skladišti i konzervira prikupljene uzorke- Zna metode uzimanja i konzerviranja uzoraka zemljišta propisane standardom
	Pripremanje uzoraka zemljišta za analizu	<ul style="list-style-type: none">- Priprema uzorke zemljišta za fizičko-hemijsku i mikrobiološku analizu- Čuva ostatak uzoraka zemljišta po propisima- Poznaje postupke pripreme i čuvanja uzoraka zemljišta

Grupa poslova	Ključni poslovi	Vještine i znanja
	Pripremanje rastvora	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema rastvore različitih koncentracija - Mjeri reagense prema uputstvu za rad - Računa kvantitativni sastav rastvora - Poznaje sastav i svojstva rastvora - Zna stehiometrijski proračun
	Analiziranje uzoraka zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> - Vršiti analizu uzoraka zemljišta prema radnom nalogu - Određuje fizičke, hemijske i mikrobiološke parametre u uzorku zemljišta: pH-vrijednost, vlaga, specifična masa, poroznost, mehanički sastav, električna provodljivost, vodni kapacitet, kapilarnost, ukupan broj i vrstu mikroorganizama u uzorku zemljišta i dr, pod kontrolom stručnih lica - Određuje sadržaj opasnih i štetnih materija i utvrđuje da li su u skladu sa MDK (maksimalno dozvoljenim vrijednostima), pod kontrolom stručnog lica - Mikroskopira preparate pod različitim uvećanjima - Ispituje biološku aktivnost zemljišta - Vodi dokumentaciju analiza u skladu sa radnim nalogom - Zna karakteristike zemljišta - Poznaje tehnike rada na uređajima za vršenje fizičkih, hemijskih i mikrobioloških analiza - Poznaje klasične i savremene metode hemijske analize - Poznaje ulogu mikroorganizama u biohemijskim procesima u zemljištu
	Sprovođenje i praćenje industrijskog procesa	<p>Prati industrijski proces preko karakterističnih veličina procesa</p> <p>Uočava i prati vrstu i količinu nastalog otpada tokom industrijskog procesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prati korišćenje hemikalija, koje svojim opasnim i štetnim karakteristikama mogu ugroziti zemljište i zdravlje ljudi <p>Učestvuje u sastavljanju izvještaja o tretmanu i ispuštanju otpadnih materija</p> <p>Poznaje tretmane obrade polutanata</p> <p>Poznaje faze tehnološkog procesa, tehnološke operacije i uređaje</p> <p>Zna moguće zagađivače i njihov uticaj na kvalitet zemljišta</p>

PRIMJER STANDARD ZANIMANJA: AGROTEHNIČAR

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja

Razina:	
Ključna svrha:	Proizvodnja, dorada, prerada i ponuda poljoprivrednih proizvoda i proizvoda animalnog podrijetla.
Opis zanimanja: Organizira rad i radi na poljoprivrednim gospodarstvima (OPG, obrti, trgovačka društva, zadruge), u ustanovama (škole, instituti, agencije) u području proizvodnje, dorade, prerade i tržišta proizvoda biljnog i animalnog podrijetla (stočarstvo, ribarstvo i pčelarstvo). Poslove može obavljati samostalno ili kao zaposlenik. Radno vrijeme se prilagođava tehnološkim procesima i vremenskim uvjetima. U radu je obvezno korištenje zaštitne odjeće i obučje.	

2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> analiziranje proizvodnih resursa (materijalni, ljudski), potreba tržišta rada i mogućih izvora financiranja 	<ul style="list-style-type: none"> analizirati dokumente i baze podataka i primijeniti ih u tehnološkim procesima analizirati dokumentaciju o potrebama i načinima nabave repromaterijala i prodaje gotovih proizvoda pratiti informacije o dostupnosti izvora financiranja
	<ul style="list-style-type: none"> kratkoročno i dugoročno planiranje proizvodnje sukladno zakonodavnom okviru 	<ul style="list-style-type: none"> izraditi dugoročni plan rada, pri tome poštujući važeće zakone u području izraditi kratkoročni plan rada, pri tome poštujući važeće zakone u području (godišnji, kvartalni, mjesečni, tjedni i dnevni)
	<ul style="list-style-type: none"> organiziranje rada 	<ul style="list-style-type: none"> analizirati radne zadatke koje je potrebno obaviti utvrditi resurse za obavljanje radnih zadataka nadzirati obavljanje radnih zadataka
Priprema radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> pripremanje za provedbu rada 	<ul style="list-style-type: none"> primjenjivati pravila osobne higijene, higijene prostora i radnog okoliša upotrebljavati propisanu zaštitnu radnu odjeću i obuću

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utvrđivanje trenutnog stanja proizvodnje i specifičnosti radnog mjesta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utvrditi stanje proizvodnje ▪ provjeriti kritične točke proizvodnje ▪ ustanoviti prioritete u proizvodnom procesu
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje za uzgoj i proizvodnju 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzimati i otpremati uzorak tla na analizu prema dogovorenom protokolu ▪ uzorkovati druge proizvode (repromaterijale i sirovine)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje i kontroliranje radnih strojeva, opreme i alata za provedbu proizvodnih procesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odabrati strojeve, opremu i alate i provjeriti ispravnosti istih ▪ podesiti strojeve, opremu i alate za proizvodne procese
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje tehnoloških procesa u biljnoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provesti osnovnu obradu tla ▪ provesti dopunsku obradu tla ▪ provoditi sjetvu i/ili sadnju ▪ provoditi mjere njege ▪ uočiti i prepoznati promjene na biljkama ▪ provesti potrebne mjere ▪ odrediti vrijeme i organizirati žetvu i/ili berbu proizvoda ▪ provesti žetvu i/ili berbu proizvoda

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje tehnoloških procesa u animalnoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremati hranu za životinje ▪ distribuirati hranu na gospodarstvu ▪ hraniti životinje ▪ održavati higijenu prostora i životinja ▪ pratiti sve promjene i odstupanja u izgledu i ponašanju životinja ▪ provesti potrebne mjere ▪ provoditi tehnološke procese u uzgoju životinja i ribarstvu ▪ provoditi tehnološke procese u proizvodnji proizvoda animalnog podrijetla ▪ provoditi uzorkovanje poluproizvoda i gotovih proizvoda ▪ provoditi tehnološke procese u zbrinjavanju otpada animalnog podrijetla

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ završavanje poslova u biljnoj i animalnoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremiti skladišni prostor ▪ provoditi doradu i uskladištiti proizvode ▪ kontrolirati uskladištene proizvode ▪ provoditi manipulaciju i transport proizvoda ▪ provoditi primarnu preradu proizvoda (mljevenje, vinifikacija, sirenje mlijeka, izlov ribe i sl.)
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vođenje evidencije poslovnih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voditi evidenciju o radu (dolazak i odlazak s radnog mjesta) sukladno zakonskim propisima ▪ pripremiti izvještaj o aktivnostima ▪ voditi knjigu proizvodnje i potrebne upisnike i registre, koristeći računalne tehnike
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vođenje materijalnog i osnovnog knjigovodstva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pratiti stanje zaliha i potreba repromaterijala i gotovih proizvoda ▪ evidentirati poslovne aktivnosti u knjigu ulaznih i izlaznih računa

Grupa poslova	Actual Size Ključni poslovi	Aktivnosti
Komerrijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sudjelovanje i provođenje marketinških aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ istražiti ponudu, potražnju i cijene repromaterijala, proizvoda i usluga ▪ uspoređivati i utvrđivati specifičnosti prodaje proizvoda biljnog i animalnog podrijetla ▪ pripremiti promidžbu proizvoda ▪ realizirati prodaju proizvoda i usluga različitim kanalima i tehnikama prodaje
Komunikacija i suradnja s drugima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razvijanje komunikacije sa suradnicima i/ili klijentima i drugim dionicima u poslovnom procesu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sudjelovati na sastancima tima radi planiranja aktivnosti ▪ voditi osnovnu komunikaciju na jednom od stranih jezika ▪ prilagođavati komunikacijski stil sugovorniku pri rješavanju problema i provedbi pojedinih naloga ▪ komunicirati sa suradnicima, predstavnicima drugih institucija usmeno ili pisanim putem korištenjem dostupnih tehnologija

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Osiguranje kvalitete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izvršavanje poslova sukladno važećim standardima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provjeriti kvalitetu robe i/ili usluge prema važećim propisima i standardima ▪ provjeriti je li proizvod izrađen u skladu sa specifikacijama ▪ primijeniti sustave kvalitete (ISO, HACCP, GLOBALGAP) ▪ primijeniti mjere kad standardi kvalitete nisu postignuti
Zaštita zdravlja i okoliša	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje zaštite zdravlja na radu i na radnom mjestu sukladno važećim propisima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koristiti opremu na ispravan način ▪ osposobiti suradnike za ispravno korištenje opreme i materijala ▪ primijeniti procedure radi zaštite zdravlja od opasnih tvari
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vođenje brige o zaštiti okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primijeniti zakonske propise o sigurnosti i zaštiti na radu, zaštiti okoliša i zaštiti od požara te drugim standardima ▪ poštivati načela dobre poljoprivredne prakse

3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja

Agrotehničar treba imati dobro razvijene psiho-motoričke sposobnosti; spretnost ruku, vid, opip, sluh i okus. Treba imati razvijene higijenske navike, ekološku osviještenost, osjećaj za estetiku, razvijene prezentacijske i komunikacijske vještine u prikazivanju proizvoda i usluga, inicijativnost i samostalnost u donošenju odluka, odgovornost pri organizaciji, sklonost timskom radu, pripremi i provođenju tehnoloških procesa/zadataka, poduzetničke vještine, cjeloživotno učenje, praćenje novih tehnologija.

4. Ostale informacije

4.1. Zakonska regulativa povezana sa zanimanjem

- Zakon o poljoprivredi (NN 152/08, 25/09, 149/09 153/09, 21/10, 39/11, 63/11 i 120/12)
- Zakon o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (NN 139/10)
- Zakon o zaštiti bilja (NN 10/94 i 117/03)
- Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05 i 124/10)
- Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 92/10)
- Zakon o stočarstvu (NN 70/97, 36/98, 151/03 i 132/06)
- Zakon o hrani (NN 46/07 i 55/11)
- Zakon o vinu (NN 96/03, 25/09 i 55/11)
- Zakon o morskom ribarstvu (NN 56/10 i 55/11)
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu (NN 106/01, 174/04 i 10/05)
- Zakon o zaštiti prirode (NN 139/08 i 70/05)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 152/08)
- Zakon o veterinarstvu (NN 41/07 i 55/11)
- Zakon o trgovini (NN 87/08, 96/08, 116/08, 76/09 i 114/11)
- Zakon o obrtu (NN 73/93, 90/96, 102/98, 64/01, 71/01, 68/07, 79/07 i 40/10)
- Zakon o otpadu (NN 178/04)
- Zakon o platnom prometu (NN 133/09 i 136/12)
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (NN 47/95 i 76/07)
- Zakon o posebnim porezima (NN 137/97, 105/99, 55/00, 127/00, 107/01, 136/02, 44/03, 95/04, 94/09, 21/10 i 78/12)
- ostala pozitivna zakonska regulativa.

- cvječar
- voćar, vinogradar i vinar
- pekar
- mesar
- mlinar
- trgovac
- nutricionist
- botaničar
- prehrambeni tehničar
- veterinarski tehničar

4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju

- rad na otvorenim i u zatvorenim prostorima (staja, plastenici, staklenici, podrumi, hladnjače, sušare, silosi, marikultura, akvakultura, pašnjaci)
- izloženost ekstremnim i specifičnim vremenskim uvjetima
- izloženost buci motora i prašini
- rukovanje strojevima na pogrešan način može izazvati tjelesna oštećenja
- nepravilna primjena sredstava za zaštitu bilja predstavlja zdravstveni rizik
- nepravilno korištenje zaštitne opreme.
- nepoštivanje Zakona o zaštiti na radu
- neodgovarajuće pristupanje i ponašanje prema životinjama i opasnost od zoonoza i alergijskih reakcija

4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada

Radi vani na otvorenom, u bučnom, vlažnom, prašnjavom okruženju često izložen ekstremnim temperaturama i zatvorenom prostoru sa specifičnom i promjenjivom mikroklimom. U sezoni radi 7 dana u tjednu, a radi i noću. U stočarstvu radi u višesmjenskom radu te dežurstvima i to ovisno o zahtjevima radnog mjesta. Dolazi u neposredni kontakt sa životinjama. Rukuje opremom s pokretnim dijelovima za koju je potrebno stručno osposobljavanje te poznavanje rada na računaru. Dolazi u kontakt s opasnim i otrovnim tvarima (pesticidi, gnojivo). Obavezno je odijevanje zaštitne radne odjeće i obuće i ostalih sredstava osobne zaštite.

opasnim i otrovnim tvarima (pesticidi, gnojivo). Obavezno je odijevanje zaštitne radne odjeće i obuće i ostalih sredstava osobne zaštite.

4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera

Agrotehničar može u okviru svog zanimanja napredovati u položajna zvanja:

- rad u javnim ustanovama; tehnički suradnik u odjelu, tehnički suradnik kontrolor, tehnički suradnik vozač-kontrolor, tehnički suradnik matičar u stočarstvu, tehnički suradnik za pripremu ambalaže, tehnički suradnik za prijem i identifikaciju uzoraka, laborant za kontrolu stočne hrane i animalnih proizvoda
- samozapošljavanje u sustavu OPG-a, poduzeća, obrta i zadruga koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom i proizvodnjom proizvoda prerađevina hrane i dodataka hrani poljoprivrednog podrijetla
- rad u veletrgovinama, trgovinama i specijaliziranim prodavaonicama za poljoprivredne proizvode i hranu
- rad u poljoprivrednim ljekarnama
- rad u kemijskoj industriji gnojiva i zaštitnih sredstava
- rad na stočarskim farmama (govedarske, svinjogojske, peradarske, ovčarske, kozarske, ribnjacima, mrjestilištima, ergele)
- rad na velikim ratarskim, voćarskim, vinogradarskim i vinarskim gospodarstvima kao tehničari u proizvodnji (traktoristi, kombajneri, rad u sušari, hladnjačama, internim laboratorijima)
- rad na linijama za preradu poljoprivrednih proizvoda
- rad na doradi proizvoda poljoprivrednog podrijetla (skladištima, silosima, vinogradima, voćnjacima, ljekovitog aromatičnog i začinskog bilja i proizvoda animalnog podrijetla)
- rad u pčelinjacima, vinskim podrumima, vrtlarijama, vrtnim centrima i vinotekama, plastenicima
- rad na agroturističkim gospodarstvima kao uposlenik ili voditelj
- rad u školama kao suradnici u nastavi, na pokušalištima fakulteta kao tehničari
- nadaren poslovnim duhom, kreativan, spreman preuzeti rizik agrotehničar može osnovati i voditi vlastitu tvrtku, rad OPG-a i sl.
- mogućnost stjecanja kvalifikacije više razine na visokoškolskim ustanovama i fakultetima.

4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje

- agronom
- veterinar
- djelatnik lokalne samouprave
- poljoprivredni savjetnik
- tržišni agent
- inspekcijske službe
- savjetodavne službe
- mehaničar poljoprivredne mehanizacije
- poljoprivredni tehničar fitofarmaceut
- poljoprivredni tehničar vrtlar
- agroturistički tehničar